

แนวทางการให้คำคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย

นางสาวพนิตพร ศรีประชม

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-249-7

017287

๒๕๓๔๖๐๑๕

Guidelines for Pharmaceutical Product Patent
Protection in Thailand

PANITPORN SORNPRACHOOM

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of law

Graduate School

Department of laws

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-249-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย

เสนอโดย

นางสาวนิตพร ศรีประชม

ภาควิชา

นิติศาสตร์

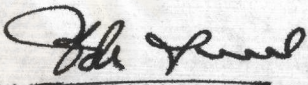
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สรเกียรติ์ เสถียรไทย

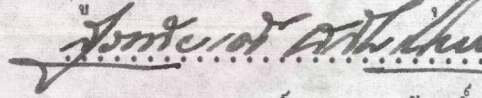
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

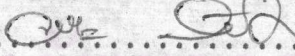
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

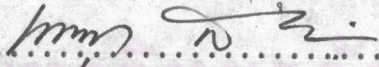
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีชชัย ศภผลศิริ)

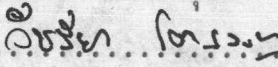
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรเกียรติ์ เสถียรไทย)

.....กรรมการ

(อาจารย์ จริญญา กักต้อนากุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ บุญอรณ สายสร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ วัชรียา โตสงวน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ยรรยง พวงราช)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทหน้า	ช
<u>บทที่ 1</u> แนวความคิดในการให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิบัตร	1
<u>ส่วนที่ 1</u> แนวความคิดในการให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิบัตร	2
- ทฤษฎีสิทธิบัตรตามธรรมชาติของนักประดิษฐ์ ...	2
- หลักความเป็นธรรมและศีลธรรม	2
- หลักกฎหมายในเรื่องทรัพย์สิน	3
- การตอบแทนแก่ผู้สร้างสรรค์	4
- สิทธิทางด้านเศรษฐกิจ	5
- ความร่วมมือระหว่างประเทศ	6
<u>ส่วนที่ 2</u> แนวความคิดในการให้ความสำคัญคุ้มครองผลประโยชน์ ของสังคม	7
- ทฤษฎีนโยบายทางเศรษฐกิจ	7
- ทฤษฎีทางสัญญา	8
- ทฤษฎีเสรีนิยม	9
<u>ส่วนที่ 3</u> ความขัดแย้งในการให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิบัตร ตามแนวความคิดในการให้ความสำคัญคุ้มครองผู้ทรง สิทธิบัตรกับแนวความคิดในการคุ้มครอง ผลประโยชน์ของสังคม	10

บทที่ 2

	หน้า
การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาในกฎหมายของต่างประเทศ ...	13
<u>ส่วนที่ 1</u> - ประเภทของการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร	14
1. สิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ (Product Patent) ..	14
2. สิทธิบัตรผลิตภัณฑ์โดยกรรมวิธี (Product-by-Process Patent)	14
3. สิทธิบัตรกรรมวิธีการผลิต (Process Patent)	14
<u>ส่วนที่ 2</u> - การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาใน กฎหมายต่างประเทศ	15
1. การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาในกลุ่ม ประเทศพัฒนาแล้ว	15
ก. ประเทศสหรัฐอเมริกา	15
ข. ประเทศแคนาดา	18
ค. ประเทศญี่ปุ่น	22
2. การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาในกลุ่ม ประเทศกำลังพัฒนา	25
ก. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	25
ข. ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี	28
<u>ส่วนที่ 3</u> - การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาตามความตกลง ระหว่างประเทศ	32
- สำระสำคัญของอนุสัญญากรุงปารีส	34
- ความเห็นฝ่ายสนับสนุนให้มีการให้ความ คุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา	37
- ความเห็นฝ่ายคัดค้านการให้ความคุ้มครอง สิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา	40

ผลกระทบทั่วไปของการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาและ	
มาตรการแก้ไขป้องกันที่มีอยู่ในกฎหมายต่างประเทศ	42
<u>ส่วนที่ 1</u>	
- ผลกระทบโดยทั่วไปของการให้ความคุ้มครอง	
สิทธิบัตรยา	42
1. ด้านราคาขาย	42
2. คุณภาพของยาและความปลอดภัย	
ในการใช้ยา	46
3. การลงทุนในอุตสาหกรรมยา	47
4. การแข่งขันทางการค้าและการผูกขาด	
ทางการค้า	48
5. การวิจัยและการพัฒนายา	49
<u>ส่วนที่ 2</u>	
- มาตรการแก้ไขป้องกันที่มีอยู่ในกฎหมายต่างประเทศ	51
I. มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันการใช้สิทธิ	
โดยมีขอบของผู้ทรงสิทธิบัตร	52
1. <u>มาตรการในการควบคุมการทำสัญญา</u>	
<u>อนุญาตใช้สิทธิ</u>	52
- ประเทศสหรัฐอเมริกา	52
- ประชาคมยุโรป	53
- ประเทศกำลังพัฒนา	55
2. <u>มาตรการทางกฎหมายกรณีไม่กระทำ</u>	
<u>การประดิษฐ์งานให้เกิดประโยชน์</u>	
<u>แก่สังคม</u>	57
- อนุสัญญากรุงปารีส	57
- ประเทศอังกฤษ	59
- ประเทศแคนาดา	61
- กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา	62

	II. กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้า (Antitrust Law)	67
<u>บทที่ 4</u>	ผลทั่วไปของการไม่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาในประเทศไทย	79
	<u>ส่วนที่ 1</u> การให้ความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ สิทธิบัตร 2522	79
	<u>ส่วนที่ 2</u> ผลทั่วไปจากการไม่ให้ความคุ้มครองแก่ ผลิตภัณฑ์ยา	83
	- ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากไม่แก้ไขกฎหมาย สิทธิบัตรเพื่อขยายความคุ้มครองแก่ผลิตภัณฑ์ยา ..	88
	I. <u>ด้านการค้าระหว่างประเทศ</u>	88
	- กรณีการเจรจาทางการค้าระหว่าง ไทยกับสหรัฐอเมริกา	88
	- ผลกระทบจากประเทศ หรือสถาบันอื่น ถ้าหากประเทศไทยไม่ให้ความคุ้มครอง สิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา	93
	II. <u>ด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมยา</u>	94
	III. <u>ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการ ค้นคว้าวิจัยและพัฒนา</u>	94
<u>บทที่ 5</u>	แนวทางในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาและการให้ความ คุ้มครองผลประโยชน์ของสังคม	96
	<u>ส่วนที่ 1</u> ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากมีการขยายความคุ้มครอง สิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา	96

	หน้า
1. ผลต่ออุตสาหกรรมและการลงทุน	96
2. ผลต่อราคาขาย	98
3. ผลในด้านดุลการค้าและดุลการชำระเงิน	101
4. ผลด้านการใช้งบประมาณของรัฐ	102
5. ผลในด้านแรงงาน	102
6. ผลในด้านรายจ่ายของผู้บริโภค	102
7. ผลในด้านคุณภาพยาและการผลิตยาโดยใช้ กรรมวิธีที่ดี	103
8. โอกาสและความสามารถในการพัฒนายาใหม่ .	103
9. ผลต่อสังคม.....	104
ส่วนที่ 2 แนวทางในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยา ในประเทศไทย	105
- ระเบียบขั้นตอนการขึ้นทะเบียนตำรับยา หรือการขอขึ้นทะเบียนยา	106
- ระยะเวลาในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร ผลิตภัณฑ์ยา	112
- ระบบข้อยกเว้นการใช้สิทธิจากสิทธิบัตร (Compulsory licensing)	113
- การใช้ชื่อสามัญของยา (Generic name) แทนชื่อทางการค้า (trade name)	117
- มาตรการขึ้นราคาโดยไม่เป็นธรรม (excessive price)	121
- การควบคุมการโฆษณา	124

	หน้า
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	139
ภาคผนวก	143
ประวัติเขียน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พนิตพร ศรประชุม : แนวทางการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย
(Guidelines for Pharmaceutical Product Patent Protection in
Thailand) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย, 149 หน้า.
ISBN 974-579-249-7

การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศไทยนั้น มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่งานประดิษฐ์
ทุกประเภท เนื่องจากการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรเป็นการให้สิทธิพิเศษแต่เพียงผู้เดียวแก่ผู้ประดิษฐ์
ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมได้ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 จึงได้มีบทบัญญัติ
กำหนดให้งานประดิษฐ์บางประเภทไม่อาจขอรับสิทธิบัตรได้ โดยเฉพาะงานประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยา

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร
ผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประดิษฐ์คิดค้น
และต่อสังคมส่วนรวม โดยพิจารณาถึงสภาพและระดับของการพัฒนาทาง เศรษฐกิจสังคมและวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี เป็นสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า การให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาแต่เพียงอย่างเดียวอาจก่อให้เกิด
ผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนั้นถ้าหากประเทศไทยจะขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่
ผลิตภัณฑ์ยาแล้วจะต้องพิจารณาหามาตรการเข้ามาใช้ควบคู่ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาก่อให้
เกิดประโยชน์แก่ผู้ประดิษฐ์และสังคมส่วนรวม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้อธิบายถึงหลักกฎหมายและทฤษฎีในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตร และการให้
ความคุ้มครองผลประโยชน์ของสังคม ตลอดจนกฎหมายหรือมาตรการที่สามารถนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิด
ความเหมาะสมในการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยา รวมทั้งข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ที่จะนำมา
ใช้ควบคู่กับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยา

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ พนิตพร ศรประชุม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

PANITPORN SORNPRACHOOM : GUIDELINES FOR PHARMACEUTICAL PRODUCT PATENT PROTECTION IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SURAKIAT SATIRATHAI, Ed.D. 149 PP. ISBN 974-579-249-7

The protection of patent in Thailand only apply to certain category of inventive work. This is due to the fact that the protection of patent gives an exclusive protection to the inventor and thus affecting the public as a whole and which is why Patent Act B.E. 2522 mandates that certain kind of inventive work may not apply for patent at all i.e. the inventive work of pharmaceutical product.

The objective of this research is to find an appropriate guidelines for the protection of pharmaceutical patent in Thailand so that such protection will benefit the inventor and the public as a whole. In this endeavor, special emphasis is being given to the condition and level of development of the economic, social, and science and technology as a whole.

This research concludes that the extension of protection of patent to pharmaceutical patent product 'per se' may not be adequate and can create a negative impact to the public as a whole in various aspects. It is therefore recommended that if Thailand were to extend the protection of patent to pharmaceutical patent product certain safeguard measures should also be devised in order to ensure that the protection of patent of pharmaceutical product would benefit both the inventor and the public as a whole

This thesis explains the legal principle and the theory on the protection of patent and on the protection of public's interest, including laws or guidelines which can be adopted for the protection of patent of pharmaceutical product and the recommendations on different means which can be used for the protection of patent of pharmaceutical product.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา2534.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำและแนวคิดต่าง ๆ เป็นอย่างดี ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์
ผู้เขียนทั้งในด้านการศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนกรุณาตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี
และขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์จรัญ อภิสิทธิ์นาคกุล ที่ท่านได้กรุณาให้แนวคิดและกรุณาตรวจ
แก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์บุณรรักษ์ สายศรี
ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ ท่านอาจารย์วัชรียา รัตสงวน และ ท่านอาจารย์
ยรรยง พวงราช ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขโครงร่างวิทยานิพนธ์ และกรุณาเป็นกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จล่วงด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไปในภายภาคหน้า ผู้เขียน
ขอมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ บิดามารดา ผู้มีพระคุณทุกท่าน และคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
พิมพ์พร ศรีประชุม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยาในประเทศตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 จะให้ความคุ้มครองแต่เพียงกรรมวิธีการผลิตยาเท่านั้น มิได้ให้ความคุ้มครองแก่ผลิตภัณฑ์ยาแต่อย่างใด จึงมีผลทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรยา ระหว่างประเทศต่าง ๆ ขึ้น เนื่องจากในบางประเทศได้ให้ความคุ้มครองทั้งกรรมวิธีการผลิตยา และผลิตภัณฑ์ยาด้วย จากความแตกต่างของการให้ความคุ้มครองนี้เอง จึงก่อให้เกิดข้อโต้แย้ง และข้อเรียกร้องต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ประเทศที่ยังไม่ได้ให้ความคุ้มครองแก่ผลิตภัณฑ์ดำเนินการแก้ไขกฎหมาย เพื่อขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา

ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งซึ่งถูกเรียกร้องจากประเทศสหรัฐอเมริกาให้ดำเนินการแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรให้ขยายขอบเขตการคุ้มครองแก่ผลิตภัณฑ์ยาด้วย เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาเกิดความเสียหายจากการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ยา และไม่สามารถขอรับความคุ้มครองผลิตภัณฑ์ยาตามกฎหมายไทยได้ ประเทศสหรัฐอเมริกาก็เรียกร้องให้ประเทศไทยแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ถ้าหากประเทศไทยไม่ดำเนินการตามข้อเรียกร้อง ประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำมาตรการทางการค้าเข้ามาใช้ตอบโต้ เช่น การตัดสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร หรือ GSP, การฯ มาตรการ 301 เป็นต้น

ดังนั้นปัญหาการขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยาก็ถูกหยิบยกมาพิจารณาเป็นพิเศษ เพราะยาเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ถ้าหากขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยาแล้ว ก็เท่ากับว่ารัฐให้สิทธิผูกขาด หรือสิทธิแต่เพียงผู้เดียวแก่ผู้ประดิษฐ์ อันอาจจะก่อให้เกิดผลต่อส่วนรวมได้ ถ้าหากผู้ประดิษฐ์หรือผู้ทรงสิทธิฯ ใช้สิทธิดังกล่าวเกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้นงานประดิษฐ์บางประเภทที่เป็นสิ่งจำเป็นต่อส่วนรวมก็สมควรจะให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งครอบครอง หรือหาประโยชน์จากงานเหล่านั้นแต่เพียงผู้เดียว สำหรับประเทศไทยจะเห็นได้ว่าปัญหานี้เรื่องสิทธิบัตรยามีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เพราะสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน, ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสภาพอุตสาหกรรมยาของประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะรับเอากฎหมายสิทธิบัตรสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยามาใช้ นอกจากนั้นการตอบโต้ที่

ประเทศสหรัฐอเมริกาจะนำมาใช้กับประเทศไทยก็มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสินค้าของไทยที่จะส่งไปแข่งขันในประเทศสหรัฐอเมริกา จึงทำให้การพิจารณาแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรเป็นปัญหาที่จะต้องพิจารณาหรือบดบัง เพื่อให้กฎหมายสิทธิบัตรก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา วิจัยปัญหาการขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยาในประเทศไทย เพื่อพิจารณาความเหมาะสมว่าสภาพทางสังคม, เศรษฐกิจ ตลอดจนการลงทุนในอุตสาหกรรมยาของประเทศไทยมีความพร้อมเพียงพอหรือไม่ที่จะขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา และพิจารณาหาแนวทางหรือมาตรการที่จะนำมาใช้ควบคู่กับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ยา ทั้งนี้ เพื่อให้การคุ้มครองดังกล่าวก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ประดิษฐ์และสังคมส่วนรวมด้วย

ขอบเขตของการศึกษา วิจัยปัญหาดังกล่าว จะทำการศึกษาถึงผลทั่วไปที่เกิดขึ้นในประเทศที่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา รวมทั้งมาตรการที่ประเทศเหล่านั้นนำมาใช้เพื่อป้องกันมิให้ผู้ทรงสิทธิบัตรใช้สิทธิจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อส่วนรวม เพื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่ไม่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา และพิจารณาถึงนโยบายการให้ความคุ้มครองของแต่ละประเทศว่ามุ่งให้กฎหมายสิทธิบัตรคุ้มครองสิทธิของผู้ประดิษฐ์คิดค้น หรือสังคมส่วนรวม ทั้งพิจารณาถึงสภาพโดยทั่วไปของประเทศไทย ในกรณีที่จะต้องมีการขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยาว่าประเทศไทยมีความพร้อมที่จะรับตามข้อเรียกร้องของประเทศสหรัฐอเมริกาแค่ไหน และถ้าหากในอนาคตประเทศไทยมีความจำเป็นต้องขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรยาดังกล่าวแล้ว ประเทศไทยควรมีแนวทาง หรือมีมาตรการใดเข้ามาใช้ควบคู่กับการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ยา เพื่อให้การขยายความคุ้มครองสิทธิบัตรก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ประดิษฐ์และสังคมส่วนรวมให้มากที่สุด

การพิจารณาศึกษาปัญหาดังกล่าวจะพิจารณาจากประเทศพัฒนาแล้ว โดยจะพิจารณาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา และประเทศญี่ปุ่น ส่วนประเทศกำลังพัฒนาจะพิจารณาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ยามากน้อยแค่ไหน และประเทศที่ให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่ผลิตภัณฑ์ได้รับผลกระทบในด้านใดบ้าง และมีมาตรการอย่างไรมาเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

ทฤษฎีและแนวความคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีและแนวความคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยที่นำมาใช้ในการพิจารณาศึกษาปัญหา คือทฤษฎีและแนวความคิดในการให้ควบคุมครองผู้ทรงสิทธิ์บัตร ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีสถิติตาม ธรรมชาติของนักประดิษฐ์, หลักความเป็นธรรมชาติและศีลธรรม, หลักกฎหมายในเรื่องทรัพย์สิน, การ ตอบแทนผู้สร้างสรรค์, สิทธิทางด้านเศรษฐกิจ, ความร่วมมือระหว่างประเทศ กับทฤษฎีและแนว ความคิดในการให้ควบคุมครองผลประโยชน์ของสังคม ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีนโยบายทางเศรษฐกิจ ทฤษฎีทางสัญญา, ทฤษฎีเสรีนิยม โดยจะพิจารณาว่าทฤษฎีและแนวความคิดในการให้ควบคุมครอง ผู้ทรงสิทธิ์บัตรมีความสอดคล้อง หรือขัดแย้งกับทฤษฎีและแนวความคิดในการให้ควบคุมครองผล ประโยชน์ของสังคมอย่างไร เพื่อพิจารณาหามาตรการ หรือแนวทาง เพื่อนำมาช่วยให้ทฤษฎีทั้ง 2 มีความสอดคล้องกันในการให้ควบคุมครองสิทธิ์บัตรแก่ผลิตภัณฑ์

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาปัญหาดังกล่าว เพื่อจะได้พิจารณาหามาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผล กระทบที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าหากมีการขยายควบคุมครองสิทธิ์บัตรแก่ผลิตภัณฑ์ เพื่อจะได้หาทาง แก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น โดยเป็นการเสนอแนวความคิดและข้อเสนอแนะในการให้ควบคุม ครองสิทธิ์บัตรแก่ผลิตภัณฑ์ และพิจารณาหามาตรการที่สามารถจะนำมาปรับใช้ เพื่อให้การให้ ความควบคุมครองสิทธิ์บัตรผลิตภัณฑ์ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมด้วย มิใช่มุ่งจะควบคุม ครองแต่ผู้ประดิษฐ์แต่เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย